

ที่ มท ๐๐๑๘.๑/ว ๖๘๓๓

ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร
ถนนวิจิตรสุการ มท ๔๙๐๐๐

๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดมุกดาหาร ที่ มท ๐๐๑๘.๑/ว ๘๒๔๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๒. หนังสือจังหวัดมุกดาหาร ที่ มท ๐๐๑๘.๑/ว ๖๖๖๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๑๐/ว ๓๖๙๗๓

ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดมุกดาหาร ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการขายทอดตลาดและค่าของเก่า และให้อำเภอประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบอาชีพขายทอดตลาดและค่าของเก่าในพื้นที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต และต่ออายุใบอนุญาต ประจำปี ๒๕๖๙ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดมุกดาหารได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า เนื่องจากใบอนุญาตประกอบอาชีพขายทอดตลาดและค่าของเก่า ประจำปี ๒๕๖๘ จะสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประจำปี ๒๕๖๙ ให้แล้วเสร็จก่อนใบอนุญาตสิ้นสุด ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่าเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถให้บริการ ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ จึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบอาชีพขายทอดตลาดและค่าของเก่าในพื้นที่ที่ยังมิได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย และแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะประกอบกิจการในปีถัดไป ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ประจำปี ๒๕๖๙ ได้ ตั้งแต่ห้วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๘ หากยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไม่ทันภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการขึ้นไป เป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามความในมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๓๔

๒. กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการ และคู่มือสำหรับประชาชนโดยเคร่งครัด พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องบนเว็บไซต์ของส่วนการอนุญาตการพนันและค่าของเก่า สำนักการสอบสวนและนิติการ (URL: https://multi.dopa.go.th/omdc/main/web_index) โดยขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม กรณีการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน สำหรับที่จะใช้เป็นสถานที่ตั้งเพื่อทำการขายทอดตลาดหรือค่าของเก่า ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวหรือมีสัญญาเช่าหรือหนังสือยินยอมจากผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายอื่น เช่น ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเช่า หรือได้รับความยินยอมจากผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องมีเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าว เพื่อประกอบกิจการขายทอดตลาดหรือค่าของเก่า ยื่นประกอบการขอรับใบอนุญาตด้วย การเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดหรือค่าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒ ทวิ ให้พิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยและถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑๐/ว ๒๙๔๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

/๓. กำชับให้...

๓. กำชับให้นายตรวจออกตรวจตราสอดส่องสถานประกอบอาชีพขายทอดตลาดและ
ค้าของเก่าในพื้นที่ โดยให้ตรวจใบอนุญาต สมุดบัญชี และทรัพย์สินของภายในร้านค้าอย่างสม่ำเสมอและ
ให้บันทึกผลการตรวจ ไว้เป็นหลักฐานตามแบบที่กำหนดด้วย โดยสมุดบัญชีขายทอดตลาดและค้าของเก่า
ต้องจัดทำตามแบบที่ทางราชการกำหนดและนำไปให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนามและประทับตรา
ทุกเล่มก่อนมีการบันทึกข้อมูล และบัดนี้กรมการปกครองได้ดำเนินการจัดทำระบบจัดทำสมุดบัญชีสำหรับ
การขายหรือสมุดบัญชีสำหรับการค้าตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่า
พุทธศักราช ๒๕๗๔ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้นแล้ว เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการจัดทำสมุดบัญชี
สำหรับการขายหรือสมุดบัญชีสำหรับการค้า ทั้งนี้ หากพบว่าไม่มีใบอนุญาตหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔ ให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย
และรายงานผลการดำเนินคดีให้จังหวัดทราบ
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงษ์ คุ่มสุวรรณ)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐ ๔๒๖๑ ๑๘๑๗

ที่ มท ๐๓๐๗.๑๐/ว ๓๖๕๗๓

กรมการปกครอง

๖๖๖ อาคารนาถนภกรณทาวเวอร์ ชั้น ๑๑

ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๖

ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๑๐/ว ๓๕๓๗๓ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาด
และค่าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กรมการปกครอง แจ้งให้จังหวัดประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบอาชีพขายทอดตลาด
และค่าของเก่าในพื้นที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ประจำปี ๒๕๖๗ พร้อมชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติงาน
ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔ เพื่อให้จังหวัด/อำเภอ
ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาออกใบอนุญาตและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากใบอนุญาตประกอบอาชีพขายทอดตลาด
และค่าของเก่า ประจำปี ๒๕๖๘ จะสิ้นอายุในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอ
ต่ออายุใบอนุญาต ประจำปี ๒๕๖๙ ให้แล้วเสร็จก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงาน
ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่าเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถบริการ
ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ จึงขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบอาชีพขายทอดตลาดและค่าของเก่าในพื้นที่ที่ยังมิได้
ยื่นคำขอรับใบอนุญาตดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย และแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาต
ที่ประสงค์ประกอบกิจการในปีถัดไป ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ประจำปี ๒๕๖๙ ได้ตั้งแต่ห้วงเดือนตุลาคม
๒๕๖๘ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๘ หากยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไม่ทันภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว
ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการขึ้นไป เป็นผู้ที่มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามความ
ในมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔

๒. กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการ
และคู่มือสำหรับประชาชนโดยเคร่งครัด พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องบนเว็บไซต์ของส่วนการอนุญาตการพนัน
และค่าของเก่า สำนักการสอบสวนและนิติการ (URL: http://multi.dopa.go.th/omd๔/main/web_index)
โดยขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม กรณีการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน สำหรับที่จะใช้เป็นสถานที่ตั้ง
เพื่อทำการขายทอดตลาดหรือค่าของเก่า ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์
หรือสิทธิครอบครองอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวหรือมีสัญญาเช่าหรือหนังสือยินยอมจากผู้มีสิทธิในที่ดิน
ตามกฎหมายอื่น เช่น ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

/หรือเช่า...

หรือเช่า หรือได้รับความยินยอมจากผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องมีเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าว เพื่อประกอบกิจการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่า ยื่นประกอบการขอรับใบอนุญาตด้วย การเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ มาตรา ๑๒ ทวิ ให้พิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยและถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑๐/ว ๒๙๔๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

๓. กำชับให้นายตรวจออกตรวจตราสอดส่องสถานประกอบอาชีพขายทอดตลาดและค้าของเก่าในพื้นที่ โดยให้ตรวจใบอนุญาต สมุดบัญชี และทรัพย์สินของภายในร้านค้าอย่างสม่ำเสมอและให้บันทึกผลการตรวจไว้เป็นหลักฐานตามแบบที่กำหนดด้วย โดยสมุดบัญชีขายทอดตลาดและค้าของเก่าต้องจัดทำตามแบบที่ทางราชการกำหนดและนำไปให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนามและประทับตราทุกเล่มก่อนมีการบันทึกข้อมูล และบันทึกกรมการปกครองได้ดำเนินการจัดทำระบบจัดทำสมุดบัญชีสำหรับการขายหรือสมุดบัญชีสำหรับการค้าตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้นแล้ว เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการจัดทำสมุดบัญชีสำหรับการขายหรือสมุดบัญชีสำหรับการค้า ทั้งนี้ หากพบว่าไม่มีใบอนุญาตหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ ให้ดำเนินคดีตามกฎหมายและรายงานผลการดำเนินคดีให้กรมการปกครองทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

อธิบดีกรมการปกครอง

แนวทางการปฏิบัติงานฯ

สำนักงานสอบสวนและนิติการ
ส่วนการอนุญาตการพนันและค้าของเก่า
โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๖๔๓
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๗๕

**แนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาด
และค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔**

๑. ขออนุญาตขายทอดตลาดและค้าของเก่า (ขอใหม่)

๑.๑ การรับคำร้องขอใบอนุญาตให้ขายทอดตลาดและค้าของเก่า ให้พิจารณาเอกสารหลักฐานตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ ข้อ ๗ โดยเคร่งครัด และพึงดำเนินการตามระยะเวลาในคู่มือบริการสำหรับประชาชน

๑.๒ กรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ให้ทำการสอบสวนผู้ทำการแทนนิติบุคคลซึ่งผู้ขออนุญาตจะต้องเป็นกรรมการของนิติบุคคล และเป็นผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลดังกล่าว โดยตรวจสอบจากหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล และส่งตรวจสอบประวัติและคุณสมบัติตามมาตรา ๖

๑.๓ การตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรา ๖ ให้หน่วยงานรับเรื่องราวคำร้องขออนุญาตตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอรับใบอนุญาตให้ถูกต้องตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔ สำหรับกรณีการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตให้หน่วยงานรับเรื่องราวคำร้องขออนุญาตนำส่งแผ่นลายพิมพ์นิ้วมือฉบับเดิมของผู้ต่ออายุใบอนุญาตที่ผ่านการตรวจสอบจากกองทะเบียนประวัติอาชญากรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบอีกครั้งว่ามีประวัติเพิ่มเติมหรือไม่ เว้นแต่แผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือฉบับเดิมชำรุด หรือกรณีสงสัย หรือมีการเปลี่ยนแปลงผู้แทนนิติบุคคล ให้เรียกผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต พิมพ์ลายนิ้วมือใหม่ส่งกองทะเบียนประวัติอาชญากรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง ให้เสนอให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพิจารณาได้ ในกรณีผู้ขอขาดคุณสมบัติหรือมีคุณสมบัติต้องห้าม ให้งดออกใบอนุญาต แต่หากได้ออกใบอนุญาตไปเรียบร้อยแล้ว ให้แจ้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๙ และให้ดำเนินคดีกับผู้ขออนุญาตฐานแจ้งความเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๑.๔ ให้ดำเนินการตรวจสอบอาคารสถานที่ตั้ง ตลอดจนสถานที่เก็บทรัพย์สินว่าเหมาะสมหรือไม่ ก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต พร้อมกับทำแผนที่แสดงสถานที่ตั้งโดยสังเขป ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ โดยผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองอาคารหรือสถานที่ดังกล่าว เช่น สัญญาเช่า หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ เป็นต้น ส่วนกรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายอื่นหรือเป็นผู้เช่าหรือได้รับความยินยอมจากผู้มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมายอื่น เช่น ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิ ผู้เช่าหรือผู้ได้รับความยินยอมจากผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้ยื่นคำขอต้องมีเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ตั้งเพื่อทำการขายทอดตลาดและค้าของเก่า หรือเป็นสถานที่เก็บทรัพย์สิน ในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑.๕ การออกใบเสร็จรับเงิน ให้เจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินต่อเมื่อผู้ประกอบการได้มาติดต่อขอรับใบอนุญาตและชำระค่าธรรมเนียมแล้วเท่านั้น และให้นำส่งเงินค่าธรรมเนียมพร้อมกับใบเสร็จรับเงิน (สำเนา) ให้เสมียนตราอำเภอทุกวัน และให้พิมพ์สรุปการจัดเก็บค่าธรรมเนียมไว้เป็นหลักฐานในการนำส่งเงิน

๒. ขอต้ออายุใบอนุญาตขายทอดตลาดและค้าของเก่า

๒.๑ การขอต้ออายุใบอนุญาต สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่ห้วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม ของปีที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

กรณีผู้ประกอบการยื่นคำขอต้ออายุใบอนุญาตหลัง ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ให้ข้าราชการที่สังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการขึ้นไป ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งแจ้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางวินัยต่อผู้ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือ และแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการขึ้นไป เป็นผู้ม่อ่านาฉบับเป็นพินัย ตามความในมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ จึงจะสามารถออกคำร้องขอต้อใบอนุญาตได้

๒.๒ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขาดต้ออายุใบอนุญาตในปีถัดไป หากไม่ยื่นคำขอภายใน ๓๑ ธันวาคม ของปีถัดจากปีที่ระบุไว้ในใบอนุญาต สิทธิในการขอต้ออายุใบอนุญาตย่อมหมดสิ้นไป เพราะใบอนุญาตที่จะใช้อ้างเพื่อขอต้อได้สิ้นอายุแล้ว (ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๓๑ เรื่อง การดำเนินคดีกับผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่มีใบอนุญาตหรือใบอนุญาตขาดต้ออายุ ตามมาตรา ๑๒) กรณีดังกล่าว หากผู้ประกอบการประสงค์จะประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่า ให้ยื่นคำขออนุญาตเป็นกรณีขอใหม่ เช่น ใบอนุญาตสิ้นอายุปี ๒๕๖๓ แล้วผู้ประกอบการไม่ยื่นคำขอต้ออายุใบอนุญาตภายใน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ หากในปี ๒๕๖๕ ผู้ประกอบการประสงค์ดำเนินการกิจการและขอต้ออายุใบอนุญาตต้องดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่เท่านั้น

๒.๓ การตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรา ๖ ให้ดำเนินการตามข้อ ๑.๓ ซึ่งการขอต้อใบอนุญาตนี้ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตอาจไม่อนุญาตให้ต้ออายุใบอนุญาตก็ได้ ในกรณีที่เห็นว่าอาคารสถานที่ตั้งตลอดจนสถานที่เก็บทรัพย์สินการขายทอดตลาดและค้าของเก่ามีลักษณะไม่เหมาะสม เช่น วางทรัพย์สินรูกกล้าที่สาธารณะหรือสถานที่เก็บทรัพย์สินเป็นที่น่าสนใจหรือก่อความรำคาญแก่ประชาชนทั่วไป

๒.๔ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์จะย้ายสถานที่ประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนแปลงผู้แทนของนิติบุคคล ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอย้ายสถานที่ประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนแปลงผู้แทนของนิติบุคคล ในระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและบริการประชาชน (i – Service) ก่อน และเมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพิจารณาอนุญาตแล้ว ให้ยื่นคำขอต้ออายุใบอนุญาตต่อไปได้

๓. ย้ายสถานที่ประกอบอาชีพจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขออนุญาตย้ายสถานที่ประกอบอาชีพล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และให้นายตรวจ ตรวจอาคารสถานที่ตั้งตลอดจนสถานที่เก็บทรัพย์สินว่าเหมาะสมหรือไม่ กับทำแผนที่สังเขปแสดงสถานที่ตั้ง แล้วรายงานเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตสั่งการ หากได้รับอนุญาต ให้แก้ไขรายการใบอนุญาตด้วยหมึกแดงและให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนามกำกับ

๔. ใบแทนใบอนุญาต

กรณีที่ใบอนุญาตขายทอดตลาดและค้าของเก่าสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ทราบว่าใบอนุญาตสูญหาย ให้อำเภอทำคำร้องและเสนอเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต และให้เขียนด้วยหมึกแดงตอนบนใบแทนใบอนุญาตนั้นว่า “ใบแทน”

๕. การเลิกประกอบกิจการ

ผู้รับใบอนุญาตขายทอดตลาดและค้าของเก่าที่ประสงค์จะเลิกประกอบอาชีพขายทอดตลาดและค้าของเก่าให้แจ้งการเลิกก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ พร้อมทั้งนำใบอนุญาตเดิมส่งคืน และให้อำเภอเสนอเรื่องต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและจำหน่ายในระบบ

/ ๖. การเปลี่ยนแปลง...

๖. การเปลี่ยนแปลงผู้แทนนิติบุคคล

๖.๑ ใบอนุญาตเมื่อเจ้าพนักงานออกให้แก่ผู้ใดแล้วถือว่าเป็นใบอนุญาตเฉพาะตัว จะโอนให้แก่บุคคลอื่นมิได้ นอกจากกรณีนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์ขอเปลี่ยนผู้แทนของนิติบุคคล (เปลี่ยนแปลงกรรมการ) ให้ตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรา ๖ (๓) หากไม่มีลักษณะต้องห้ามให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพิจารณาตามที่เห็นสมควร

๖.๒ การโอนกิจการถือว่าเป็นการขออนุญาตใหม่ จะต้องดำเนินการแจ้งเลิกกิจการก่อน และดำเนินการขอใบอนุญาตใหม่ เช่น ในกรณีที่ใบอนุญาตประเภทบุคคลธรรมดาจะขอเปลี่ยนเป็นประเภทนิติบุคคล

๗. การตรวจสอบสถานประกอบการขายทอดตลาดและค้ำของเก่า

๗.๑ นายตรวจ (ปลัดจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอ) มีหน้าที่ตรวจตราควบคุมดูแลผู้ขายทอดตลาดและผู้ค้ำของเก่าที่มีอยู่ในท้องที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด หากปรากฏว่าปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองดำเนินคดีหรือเปรียบเทียบปรับตามมาตรา ๑๒ ฯลฯ

๗.๒ การตรวจสอบสมุดบัญชีและทรัพย์สินของการขายทอดตลาดและค้ำของเก่า นายตรวจต้องตรวจสอบเป็นประจำอยู่เสมอ และให้บันทึกผลการตรวจพร้อมลงนามในสมุดบัญชีไว้เป็นหลักฐาน กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินของใครได้มาโดยการทุจริตให้รับรายงานตามลำดับชั้นจนถึงเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตพิจารณาสั่งการ ทั้งนี้ สมุดบัญชีสำหรับการค้า ต้องจัดทำตามแบบท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้ำของเก่า พ.ศ.๒๕๓๓ และต้องนำไปให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตลงนามและประทับตราประจำตำแหน่งในหน้าแรกของสมุดบัญชีทุกเล่ม ทั้งนี้ ก่อนออกใบอนุญาตอาจให้ผู้ประกอบการจัดทำสมุดบัญชีให้เรียบร้อยพร้อมยื่นคำขอในคราวเดียวกันก็ได้

๗.๓ กำชับผู้รับใบอนุญาตขายทอดตลาดประเภทรถยนต์ใช้แล้ว ต้องแสดงสาระสำคัญเกี่ยวกับรถยนต์ใช้แล้วด้วย ตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ.๒๕๕๖) เรื่อง ให้รถยนต์ใช้แล้วเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งกำหนดให้ผู้ขายรถยนต์ใช้แล้วต้องแสดงฉลากที่ระบุข้อความอันเป็นสาระสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อได้อย่างเพียงพอ เช่น ชื่อ ประเภทหรือชนิดสินค้า รุ่นปี ราคา วันจดทะเบียน เลขทะเบียน เลขตัวรถ เลขเครื่องยนต์ ยี่ห้อรถ ลำดับของเจ้าของรถ ชื่อและชื่อสกุล ภาระผูกพันของรถยนต์ที่มีอยู่ในวันจำหน่าย ข้อมูลการประสปภัยของรถยนต์ เป็นต้น

๘. การเพิกถอนใบอนุญาต

๘.๑ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต มีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตให้ผู้ขายทอดตลาดและค้ำของเก่าได้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้ำของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติโดยมีอายุไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ (นับถึงวันยื่นคำร้องขออนุญาต)

(๒) ไม่มีความรู้หนังสือไทยโดยอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับดวงตราแสตมป์และตัว ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ความผิดเกี่ยวกับการค้า ความผิดฐานลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์ และรับของโจร

(๔) ต้องคำพิพากษาในฐานทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้ำของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ ถึงสองครั้งในปีเดียวกัน เช่น ถ้าในปีเดียวกัน ถูกศาลพิพากษาลงโทษปรับสองครั้ง หรือปรับหนึ่งครั้งและจำคุกหนึ่งครั้งหรือจำคุกทั้งสองครั้ง โดยคำพิพากษานั้นต้องถึงที่สุดด้วยถือว่าเข้าตามเงื่อนไขของกฎหมายแล้ว แต่ถ้าเป็นการถูกลงโทษเปรียบเทียบปรับโดยพนักงานสอบสวนสองครั้งในปีเดียวกันถือว่าไม่เข้าเงื่อนไขตามกฎหมายนี้

๘.๒ วิธีการเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๙ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบข้อเท็จจริง และหาพยานหลักฐานให้ชัดเจนก่อนสรุปเรื่องและเสนอความเห็นไปยังเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต แต่ทั้งนี้ การเพิกถอนใบอนุญาต เป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจกระทบถึงสิทธิของผู้ที่ได้รับใบอนุญาต ดังนั้น เจ้าหน้าที่ และเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตจะต้องนำความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาประกอบการพิจารณา กล่าวคือ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่จะถูกเพิกถอนใบอนุญาต ได้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนยืนยันก่อน หรือจะใช้ช้อยกเว้นในมาตรา ๓๐ วรรคสองก็ได้ เช่น มาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) เมื่อข้อเท็จจริงนั้นเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ได้รับใบอนุญาตได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง เช่น บันทึกปากคำไว้ว่าไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีใดๆ มาก่อนเลยต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า บุคคลผู้นั้นเคยต้องโทษจำคุกในคดีลักทรัพย์ เช่นนี้ให้สั่งเพิกถอนได้เลย หรือจะใช้ตามมาตรา ๓๐ วรรคสามก็ได้ ถ้าเห็นว่าหากรอให้มีการโต้แย้งและแสดงหลักฐานเพิ่มเติมในระหว่างนั้นอาจจะไปทำมาค้าขายหลอกลวง ประชาชนให้เสียหายมากยิ่งขึ้น จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเลยก็ได้ เมื่อเจ้าพนักงานได้สั่งเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว ให้ทำหนังสือแจ้งเจ้าตัวได้รับทราบพร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองให้ทราบด้วยและให้บันทึกการเพิกถอน ใบอนุญาตในทะเบียนคุม และแจ้งให้นายตรวจทราบเพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบและติดตาม

๙.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเรียกเอกสารหลักฐาน

๙.๑ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ข้อ ๑๗ ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือ ใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้นั้น เพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับผิดชอบทะเบียน รับผิดชอบ หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการ ให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นว่านั้น ส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณา หรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าว ประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสาร ดังกล่าวเองเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาตหรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง

๙.๒ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๘๗๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การเรียกหลักฐานเอกสารประกอบการขอรับบริการจากภาครัฐ สรุปความว่า การขอรับบริการของประชาชน ห้ามมิให้เรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาเอกสารราชการอื่นเพื่อประกอบ คำร้องหรือคำขอรับบริการในเรื่องต่าง ๆ โดยเด็ดขาด เว้นแต่เอกสารสำคัญที่จะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ หรือบันทึกรายการในเอกสารดังกล่าวหลังจากผู้มีอำนาจได้ส่งอนุมัติ อนุญาต ฯลฯ กรณีที่จำเป็นต้องใช้เอกสาร ราชการอื่นที่ทางราชการออกให้เพื่อการตรวจสอบหรือสอบสวนประกอบคำร้องหรือคำขอ ถ้าเอกสารราชการ ดังกล่าวไม่สามารถตรวจหรือคัดสำเนาจากระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานนั้นและผู้ขอรับบริการไม่ได้นำเอกสาร มาแสดงเพื่อประกอบคำร้องหรือคำขอ ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายมีหน้าที่แจ้งหน่วยงานราชการที่เป็นผู้ออกเอกสาร ราชการดังกล่าวโดยเร็ว เพื่อให้จัดส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารราชการนั้นมาเพื่อใช้ประกอบคำร้องหรือคำขอ เว้นแต่ ผู้ขอรับบริการมีความประสงค์จะนำเอกสารราชการนั้นมาแสดงเพื่อประกอบคำร้องหรือคำขอด้วยตนเอง

๙.๓ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางพ.ศ. ๒๕๕๘

แนวทางการรับคำขอตามมาตรา ๘ เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

กรณีคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานใดให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ และดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ถ้าเป็นกรณีที่ไมอาจดำเนินการได้ ในขณะนั้นให้บันทึกความบกพร่องและกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติม และให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้น

กรณีเอกสารครบถ้วนหรือแก้ไขแล้ว จะเรียกเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมอื่นได้อีกไม่ได้ และจะปฏิเสธการพิจารณาคำขอนั้นโดยอาศัยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ความไม่สมบูรณ์หรือความไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นผลให้ไมอาจอนุญาตได้ ในกรณีนี้ให้ผู้อนุญาตสั่งการตามที่เห็นสมควร และให้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

๑๐. การหรือเอกสารหลักฐานสถานที่ทำการค้า

กรณีเอกสารหลักฐานหนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ทำการค้า หรือหลักฐานการเป็นเจ้าของสถานที่ทำการค้าหรือสัญญาเช่า ตาม ข้อ ๗ (๕) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาด และคำของเก่า พ.ศ. ๒๕๓๓ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ หมายความว่าอย่างไร สามารถใช้ทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) หรือทะเบียนบ้านชั่วคราว ยื่นประกอบการขออนุญาตได้หรือไม่

เอกสารหลักฐานที่จะใช้ประกอบการขออนุญาตต้องเป็นเอกสารสิทธิแสดงการครอบครองที่ดิน โดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น โฉนดที่ดิน (น.ส.๔) แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ใบจอง (น.ส.๒) หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เป็นต้น หากสถานที่ทำการค้าของผู้ขออนุญาตตั้งอยู่ในพื้นที่มีเอกสารสิทธิดังกล่าวก็สามารถใช้เป็นหลักฐานขอใบอนุญาตให้คำของเก่าได้ แต่ทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านชั่วคราว ยังไม่ใช่เอกสารสิทธิที่จะแสดงการเป็นเจ้าของสถานที่ จึงใช้เป็นเอกสารประกอบการขออนุญาตไม่ได้ (หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๕/ว ๖๑๔๔ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘)

๑๑. การเปิดเผยใบอนุญาตให้คำของเก่า

กรณีมีหน่วยงานเอกชนขอข้อมูลใบอนุญาตให้คำของเก่า โดยใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตสามารถให้ข้อมูลได้บ้าง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้วินิจฉัยตามหนังสือคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ นร ๐๑๐๘/๓๗๗๙ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕ ไว้ว่า ใบอนุญาตให้คำของเก่าตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและคำของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ กฎหมายได้กำหนดให้แสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่ทำการค้า ตามมาตรา ๘ (ก) หน่วยงานสามารถเปิดเผยใบอนุญาตและข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในใบอนุญาตได้ แม้จะมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วยก็ตาม ส่วนกรณีการเปิดเผยข้อมูลใบอนุญาตให้ขายทอดตลาด ให้พิจารณาในรายละเอียดของใบอนุญาตเป็นกรณีๆ ไป ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากใบอนุญาตดังกล่าวอาจมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลอื่นๆ ที่อาจกระทบความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้รับใบอนุญาตรวมอยู่ด้วย

๑๒. แนวทางการดำเนินคดีตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒ ทวิ

เมื่อใดจะดำเนินคดีกับผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าซื้อหาประกอบกิจการโดยไม่มีใบอนุญาต (มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง) และเมื่อใดจึงจะดำเนินคดีกับผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าในซื้อหาประกอบกิจการโดยใบอนุญาตขาดต่ออายุ (มาตรา ๑๒ ทวิ)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๘) ได้ให้ความเห็นไว้ตามบันทึกเรื่อง การดำเนินคดีกับผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่มีใบอนุญาตหรือใบอนุญาตขาดต่ออายุ (มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔) ดังนี้

๑. ในระหว่างช่วงปีถัดจากปีที่ใบอนุญาตหมดอายุลงนั้น ผู้รับใบอนุญาตน่าจะมีความผิดฐานทำการค้าของเก่า โดยใบอนุญาตขาดต่ออายุตามมาตรา ๑๒ ทวิ ให้พิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัย และถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ส่วนที่ ๓๓๐๗.๑๐/ว ๒๔๔๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ โดยมีต้องคำนึงถึงว่าผู้รับใบอนุญาตที่ใบอนุญาตหมดอายุลงแล้วนั้น จะได้ขอต่อและได้รับใบอนุญาตใหม่แล้ว ในระหว่างช่วงปีนั้นหรือไม่ก็ตาม เพราะความผิดได้เกิดขึ้นแล้วตั้งแต่วันถัดจากวันที่ใบอนุญาตนั้นหมดอายุลง คือ วันที่ ๑ มกราคมของปีถัดมา แต่ทั้งนี้ผู้รับใบอนุญาตอาจมีความผิดฐานประกอบอาชีพค้าของเก่า โดยไม่มีใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ก็ได้ ถ้าปรากฏแน่ชัดว่าผู้รับใบอนุญาตมีเจตนาจะประกอบอาชีพค้าของเก่าต่อไปโดยไม่มีใบอนุญาต เจตนาดังกล่าวอาจเห็นได้จากพฤติการณ์ของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวเอง เช่น ได้รับคำเตือนให้ไปต่ออายุใบอนุญาตและเวลาได้พอสมควรแล้ว แต่ผู้รับใบอนุญาตยังเพิกเฉย หรือหลังจากผู้รับใบอนุญาตถูกลงโทษปรับโดยใบอนุญาตขาดต่ออายุแล้ว ยังคงประกอบอาชีพค้าของเก่าต่อไปอีก ย่อมเห็นได้ชัดแจ้งว่าผู้รับใบอนุญาตมีเจตนาจะประกอบอาชีพค้าของเก่าต่อไปโดยไม่มีใบอนุญาต จึงต้องมีความผิดตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

๒. เมื่อช่วงปีถัดจากปีที่ใบอนุญาตหมดอายุลงผ่านพ้นไปแล้ว (ใบอนุญาตหมดอายุเกิน ๑ ปี) หากผู้รับใบอนุญาตยังคงประกอบอาชีพค้าของเก่าตามเดิม ย่อมมีความผิดฐานประกอบอาชีพค้าของเก่า โดยไม่มีใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

๓. ในการประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่มีใบอนุญาตหรือใบอนุญาตขาดต่ออายุ ย่อมเป็นความผิดต่อเนื่องอยู่ตลอดไปตราบเท่าที่มีการฝ่าฝืนอยู่ ดังนั้น เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีในความผิดใด ความผิดหนึ่ง ย่อมถือได้ว่าการกระทำผิดดังกล่าวได้ถูกลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว แต่หากภายหลังจากนั้นผู้กระทำความผิดยังคงประกอบอาชีพค้าของเก่าต่อไปอีก พนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมดำเนินคดีได้อีก มีต้องคำนึงถึงวันหรือเดือนของการกระทำความผิด แม้จะเป็นวันเดียวกันก็ตาม

๑๓. คำวินิจฉัยศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๖๑๔/๒๕๐๙ วินิจฉัยไว้ว่า พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ มาตรา ๔ บัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดประกอบอาชีพการค้าของเก่า ฯลฯ โดยมีได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต แต่ตามมาตรา ๘ บัญญัติให้ผู้ค้าของเก่าต้องแสดงนามของตนและคำว่าผู้ค้าของเก่า ไว้ ณ ที่ทำการค้าของตนพร้อมทั้งใบอนุญาตในที่อันเห็นได้ชัดแจ้งมีสมุดบัญชีสำหรับการค้าของตน และจดยรายการข้อสำคัญทั้งปวงแห่งการค้าลงไว้ทุกราย สมุดบัญชีตามที่กล่าวต้องทำตามแบบ ทำเลขนลำดับเป็นเครื่องหมายปิดไว้ที่ของให้ตรงกับเลขลำดับในสมุดบัญชีเพื่อสะดวกในการสำรวจ ดังนี้ แสดงว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ควบคุมการค้าของเก่าอันมีที่ทำการค้ามิได้มุ่งหมายถึงหาบเร่ซื้อของเก่าไปขายแก่ร้านค้าดังที่จำเลยในคดีนี้กระทำ

๑๔. มติที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกรมการปกครอง ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗

ในคราวประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของ ปค. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ ได้มีมติกำหนดแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของสถานที่เก็บทรัพย์สิน และการแสดงรายการทรัพย์สินต่อนายตรวจ ไว้ดังนี้

๑๔.๑ ประเด็นสถานที่จัดเก็บสินค้า พิจารณาแล้วเห็นว่า การตีความกฎหมายว่าผู้ประกอบการจะต้องมีสถานที่จัดเก็บทรัพย์สินขายทอดตลาดและค้าของเก่า อยู่ทีเดียวกันกับสถานที่ทำการค้า เป็นการตีความกฎหมายที่ไม่เป็นพลวัตและอาจก่อให้เกิดการจำกัดสิทธิและสร้างภาระแก่ประชาชนมากเกินไป จึงเห็นว่าสถานที่ทำการค้าและสถานที่จัดเก็บทรัพย์สินขายทอดตลาดและค้าของเก่า ไม่จำเป็นต้องตั้งอยู่ในสถานที่เดียวกันก็ได้ และตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔ ไม่ได้กำหนดให้ต้องจดทะเบียนสถานที่เก็บทรัพย์สินขายทอดตลาดและค้าของเก่าในหนังสือรับรองนิติบุคคล หรือใบทะเบียนพาณิชย์แล้วแต่กรณี เพียงแต่จะต้องระบุสถานที่จัดเก็บไว้ในใบอนุญาตด้วย

๑๔.๒ ประเด็นการแสดงรายการทรัพย์สินต่อนายตรวจทันที พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงทรัพย์สินให้นายตรวจในทันทีทันใด เพียงแต่หากนายตรวจเรียกตรวจทรัพย์สิน จะต้องสามารถที่จะแสดงทรัพย์สินหรือพานายตรวจไปตรวจดูทรัพย์สินนั้นได้ โดยหากมีสถานที่เก็บทรัพย์สิน กับสถานที่ทำการค้าอยู่คนละเขตอำนาจก็อาจใช้วิธีทางธุรการให้นายตรวจในพื้นที่ที่สถานที่เก็บทรัพย์สินตั้งอยู่ ดำเนินการตรวจสอบแล้วรายงานให้นายตรวจในพื้นที่ที่สถานที่ทำการค้าตั้งอยู่ หรือพานายตรวจ ในพื้นที่ที่สถานที่ทำการค้าตั้งอยู่สามารถลงไปตรวจสถานที่จัดเก็บทรัพย์สินที่ตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่ด้วยตนเองก็ได้ เนื่องจากสถานประกอบการยังอยู่ในเขตอำนาจของตนจึงถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบ

๑๕. การจัดทำสมุดบัญชีสำหรับการขาย หรือสมุดบัญชีสำหรับการค้า โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

กรมการปกครองได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบอาชีพขายทอดตลาด และค้าของเก่าทราบว่ามีช่องทางการจัดทำสมุดบัญชีสำหรับการขาย หรือสมุดบัญชีสำหรับการค้า ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔ โดยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ประกอบอาชีพขายทอดตลาดและค้าของเก่าในพื้นที่ได้จัดทำและบันทึก ข้อมูลลงในสมุดบัญชีสำหรับการขาย หรือสมุดบัญชีสำหรับการค้าของเก่า ถือว่าได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๗๔ แล้ว